

MODA NA MAZOWSZE

WIOSNA — 2022

ŚREDNIOWIECZNE TWIERDZE
KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH

PAŁAC W KAROLINIE
PEŁEN FOLKU Z CAŁEJ POLSKI

WARSZAWA.
WSZYSTKIE SMAKI WIOSNY

SZANOWNI PAŃSTWO! KOCHANI!

Jak można myśleć o podróżach i przygodach, gdy nasi najbliżsi sąsiedzi tracą członków rodziny, domy i cały dobytek, a często nawet zdrowie i życie? Gdy ci, którym udało się uciec przed okropnościami wojny, przybywają do nas licznie i oczekują pomocy oraz poczucia bezpieczeństwa?

A może właśnie o tym trzeba teraz myśleć? I właśnie to robić: szukać odrobiny normalności w nienormalnym świecie, który naszym sąsiadom całkowicie się zawalił, a w nas budzi obawy o przyszłość? Bo może to normalność, codzienne drobne i dobre doświadczenia, nowe ciekawe miejsca i wspólne wyprawy dadzą nam i nowym mieszkańcom Mazowsza siłę?

Przyjmujemy do naszych domów, ośrodków czy stacji kolejnych obywateli Ukrainy i pomagamy w urządzaniu sobie codziennego życia. Podzielmy się także tym, co dla nas ważne i ciekawe: miejscami, historiami, doświadczeniami. Zaintrygujmy ich opowieściami o średniowiecznym Księstwie Mazowieckim, rycerzach i gotyckich zamkach, zabierzmy wraz z dziećmi do niesamowitej Farmy Iluzji, dawnej bazy cyrkowej w Julinku czy na olbrzymie polany pełne kwitnących konwalii w Bolimowskim Parku Krajobrazowym.

Możemy razem z nimi zwiedzać Warszawę i zachwycać się tym, jak pachnie lilak na Saskiej Kępie i w Łazienkach Królewskich. Dzięki świeżości ich spojrzenia sami odkryjemy znane miejsca na nowo i poznamy takie, których nie udało się do tej pory odwiedzić: Centrum Folkloru Polskiego w Karolinie, Żyrardów – połączenie osady fabrycznej z miastem ogrodem lub Park Doliny Wkry w Pomiechówku. Takie wyprawy nie są daniem i braniem tylko w jedną stronę – to wzajemna wymiana doświadczeń i przeżyć, punktów widzenia i narracji budujących sympatię i dobre relacje. A może nawet przyjaźń na całe życie?

Szukajmy normalności i dzielimy się nią. Szukajmy siły w radości z odkrywania nowych miejsc, bądźmy po prostu dobrzy – dla siebie i innych. Może to najlepsze, co możemy dzisiaj zrobić.

Dyrektor Biura
Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej
Dorota Zbińkowska

4 ŚREDNIOWIECZNE
TWIERDZE MAZOWSZA

8 MIASTECZKO OJCÓW
NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

10 PIĘKNA NASZA
POLSKA CAŁA

13 GROMADA
– 85. LAT TRADYCJI

14 OSADA FABRYCZNA,
CZYLI MIASTO OGRÓD

18 KRAJNA MAJOWEJ
KONWALII

16 „RÓŻE I RÓŻE”. WYSTAWA
BARBARY BAŃDY

22 MALARSTWO, SPORT
I RODZINNE FOTOGRAFIE

25 KOLEJE MAZOWIECKIE

26 U BRAM
PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA

28 AKCJA INTEGRACJA.
OTO PRAWDZIWA MAGIA!

30 DOBRA ZABAWA
BLISKO NATURY

32 OPowieści
O PODRÓŻOWANIU,
PODRÓŻNIKACH
I PODRÓŻNICZKACH

34 SPACER W KORONACH
DRZEŹ I GRY
NA ORIENTACJĘ

36 WARSZAWA
NA WIOSNĘ

38 MAJÓWKA
W WARSZAWIE

MAZOWIECKA REGIONALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

ul. Nowy Świat 27/2, 00-029 Warszawa / tel.: +48 22 877 20 10, biuro@mrot.pl,

Współpraca – Redakcja Magazynu Świat, Podróże, Kultura, promocja@magazynswiat.pl,

Korekta: Ewa Świątek

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, a w razie opublikowania zastrzega sobie prawo do ich skracania.

Magazyn MODA NA MAZOWSZE® nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam i ma prawo odmówić

publikacji bez podania przyczyny. Wszystkie materiały są objęte prawem autorskim. Przedruk materiałów w jak-

iegokolwiek formie i w jakimkolwiek języku bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy jest zabroniony. Wydawca

zabrania bezumownej sprzedaży numerów bieżących i archiwalnych Magazynu MODA NA MAZOWSZE®.

Działanie wbrew powyższemu zakazowi skutkuje odpowiedzialnością prawną. WARSZAWA 2022

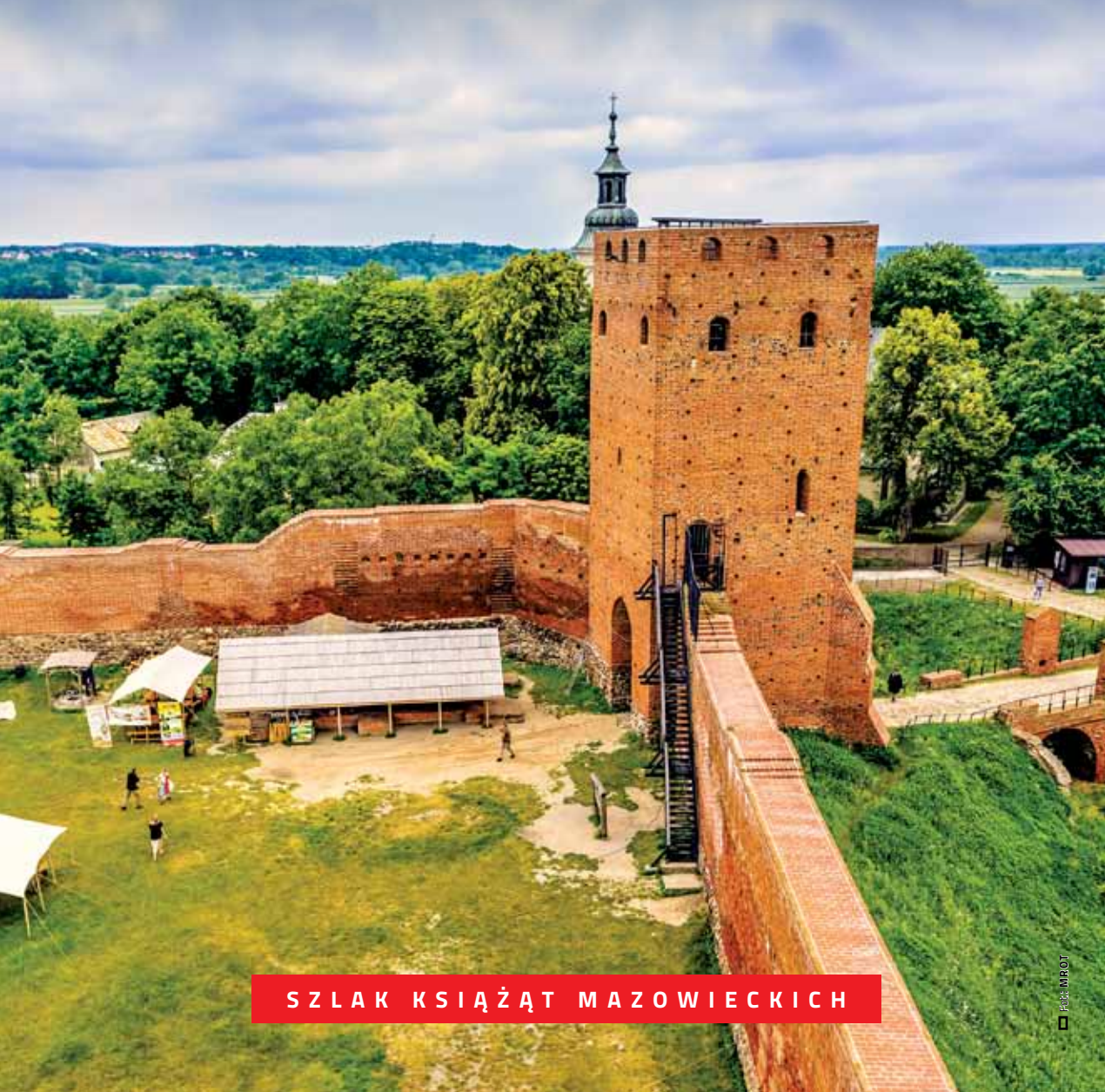
MODA NA
MAZOWSZE

follow us

ŚREDNIOWIECZNE TWIERDZE MAZOWSZA

OTO NAJWIĘKSI ŚWIADKOWIE DAWNEJ ŚWIETNOŚCI MAZOWSZA:
NIEZALEŻNEGO KSIĘSTWA ZARZĄDZANEGO PRZEZ WŁADCÓW
Z DYNASTII PIASTÓW. DO DZIŚ PRZETRWAŁY TRZY ŚREDNIOWIECZNE ZAMKI
SPOŚRÓD LICZNYCH WAROWNI STRZEGĄCYCH GRANIC PAŃSTEWKA
SĄSIADUJĄCEGO Z POLSKĄ I LITWĄ:
W CIECHANOWIE, CZERSKU I LIWIE.

● tekst: Magdalena Walusiak

SZLAK KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH

Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie

CIECHANÓW, ZAMKOWE PODRÓŻE W CZASIE

Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie ma ponad 600 lat. Potężna budowla gotycka z dwiema basztami została wzniesiona za czasów księcia Siemowita III i pozostawała niezdobytą twierdzą, dopóki stacjonowali w niej rycerze. Jak wszystkie dawne zamki, kryje wciąż wiele tajemnic. Jednej z nich – miejsca ukrycia skarbu księcia Janusza I – strzeże podobno straszliwy czarny pies, a właściwie rycerz zaklęty w piekielną bestię przez alchemika.

Na terenie zamku, który poddany został w ostatnich latach głębokiej rewitalizacji, mieści się oddział Muzeum Szlachty Mazowieckiej z doskonale wyposażonymi w nowoczesny, multimedialny sprzęt dydaktyczny salami ekspozycyjnymi. Obecnie prezentowane są w nim dwie wystawy stałe: „Fakty i mity ciechanowskiego zamku” oraz „Księstwo Mazowieckie 1200-1526: intrygi, trucizny i smok, czyli 300 lat niezależnego Mazowsza”.

Wystawy i możliwość skorzystania z multimedialnych to pierwszy sposób na przeniesienie się w odległą przeszłość. Można będzie jednak takiej podróży doświadczyć bardziej realnie na zamkowym dziedzińcu, gdzie od wiosny do jesieni odbywają się imprezy rekonstrukcyjne na-

wiające do historii Księstwa Mazowieckiego. Każde ze spotkań to wyprawa do innego okresu historycznego.

CZERSK. HISTORIA VIVA

Zamek Książąt Mazowieckich został wzniesiony w Czersku, stolicy południowego Mazowsza, na przełomie XIV i XV w. Powstał na miejscu warownego grodu, którego załoga czuwała od XI w. nad bezpieczeństwem kupców podróżujących szlakiem handlowym wzdłuż Wisły.

Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie

Zamek w Czersku

Jednym z dowódców grodu znanych nam z imienia był komes Magnus. Bardzo możliwe, że chodzi o Magnusa Haroldsona, czyli syna króla Anglii, Harolda II, który poniósł klęskę w bitwie z Wilhelmem Zdobywcą pod Hastings. Mocnych argumentów dostarczają wyniki badań archeologicznych w Czersku oraz... smok. A dokładnie wywerna, heraldyczny symbol w formie dwunogiego potwora z ostro zakończonym ogonem, który w Europie pojawia się w rodowych herbach książąt Wessex i Mazowsza. Zaś legenda związana z zamkiem opowiada o ukrytym w zamkowych podziemiach wielkim skarbie strzeżonym przez smoka...

Z gotyckiego zamku zachowały się do dziś spore fragmenty murów obronnych z trzema wieżami: bramną oraz zachodnią i południową. Malownicze ruiny na wiskłanej skarpie są idealnym celem wypraw turystycznych i edukacyjnych, a w sezonie letnim odbywają się tu od lat regularne spotkania z żywą historią – „Historia Viva”.

<https://zamekczersk.pl/wydarzenia>

LIW. TURNIEJ RYCERSKI

Zamek Książąt Mazowieckich w Liwie powstał na początku XV w. na polecenie księcia Janusza I w miejscu, w którym wcześniej istniał gród chroniący wschodnich granic Mazowsza. Z gotyckiego zamku zachowała się do dziś wieża bramna, w której mieści się Muzeum-Zbrojow-

nia z bogatymi zbiorami broni, a także fragment murów i dwór starościński.

Kto wie, czy cokolwiek ocalałoby do dziś, gdyby nie polski archeolog Otto Warpechowski, który użył fortelu, by uchronić bezcenny zabytek. Zostałby on zniszczony przez niemieckich okupantów, gdyby nie kłamstwo naukowca, iż są to pozostałości krzyżackiego zamku...

Wiosną 2019 roku zakończyły się prace związane z rewitalizacją zamku w Liwie oraz budową parku kulturowo-histerycznego. Dzięki temu pozostałość twierdzy i jej otoczenie można podziwiać w nowej odsłonie. Nareszcie

Zamek w Liwie

Zamek w Liwie

można wejść do gotyckiej części zamku: nie tylko do wieży bramnej, ale także – po raz pierwszy od 40. lat – do wyremontowanej piwnicy gotyckiej, którą przystosowano do prowadzenia lekcji muzealnych i organizowania wystaw.

W parku kulturowo-historycznym powstało pole namiotowe z budynkiem zaopatrzonym w prysznice i toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Teren został otoczony stylizowaną palisadą, a dla najmłodszych powstał rycerski plac zabaw. Przez łąkę poprowadzono na podzamcze stumetrowy pomost nawiązujący do historycznej konstrukcji zwanej przygródkiem. 400 lat temu było to kilkanaście obiektów zbudowanych na palach, a teraz odtworzono jedynie mniejszą część z tej konstruk-

cji. Już teraz jednak udało się stworzyć wyeksponowane miejsce, niezwykle atrakcyjne podczas takich imprez plenerowych jak Turniej Smaków czy turnieje rycerskie.

I właśnie na turniej rycerski warto przybyć do zamku w Liwie, by przeżyć ostatnią z proponowanych podróży w czasie. Barwne, fantastyczne, wieloczęściowe widowisko odbywa się tu co roku: pokazy walk pieszych i konnych, w tym walki na miecze i topory, konkurs strojów, jarmark średniowieczny i warsztaty rzemiosła historycznego aż po kulminacyjne wydarzenie, czyli wieczorną bitwę o zamek.

Turniej rycerski na zamku w Czersku

Zamek Książąt Mazowieckich w Ciechanowie

ul. Zamkowa 1, 06-400 Ciechanów
tel.: +48 23 672 40 64
www.zamekwciechanowie.pl
zamek@muzeumciechanow.pl

Zamek Książąt Mazowieckich w Czersku

plac Tysiąclecia 1, 05-530 Czersk
tel.: +48 22 727 35 22
biuro@kulturagk.pl, www.zamekczersk.pl

Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie

Liw, ul. S. Batorego 2, 07-100 Węgrów
tel./fax: +48 25 792 57 17
e-mail: zbrojownia@liw-zamek.pl, liw-zamek.pl

MIASTECZKO OJCÓW NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

SULEJÓWEK TO NIEZWYKŁE MIASTECZKO W SĄSIEDZTWIE WARSZAWY. JUŻ OD DWORCA OPOWIADA O OJCACH POLSKIEJ NIEPODLEGŁOŚCI I MĘŻACH STANU II RP WITAJĄC TURYSTÓW TRÓJKOLOROWYM MURALEM Z PODOBIZNAMI PIŁSUDSKIEGO, PADEREWSKIEGO, GRABSKIEGO, MORACZEWSKIEGO I RATAJA. WSZYSCY BYLI ZWIĄZANI Z SULEJÓWKIEM I PODCZAS SPACERU PO OBSZARZE ZWANYM ENKLAWĄ MOŻNA NA KAŻDYM KROKU SPOTKAĆ ŚLADY ICH OBECNOŚCI.

● tekst: Magdalena Walusiak

MUZEUM JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W SULEJÓWKU

Pomnik J. Piłsudskiego w Sulejówku

Muzeum Józefa Piłsudskiego

Wycieczka do Sulejówka może więc być swoistą wyprawą w czasy przedwojenne. Takiej podróży sprzyja również otoczenie – niska, głównie willowa zabudowa, często stylizowana na dworkową, wąskie, niespecjalnie ruchliwe ulice i ogromna ilość zieleni. Niemal jedną trzecią powierzchni Sulejówka zajmują lasy i parki, a duża ilość sosen nadaje powietrzu specyficzny aromat i smak. Miasteczko jest od 1992 r. obszarem chronionego krajobrazu.

Znakomite skomunikowanie z Warszawą – SKM i Koleje Mazowieckie z kursami kilka razy na godzinę i dojazd w ciągu 20 minut oraz położenie w sąsiedztwie autostrady A2 – sprawia, że jest to częsty cel weekendowych wycieczek warszawiaków. 15 sierpnia czy 11 listopada, to idealne terminy, by przemierzyć „Szlak historyczny miasta Sulejówek”, a przynajmniej jego najważniejszą część, której centralnym punktem jest Muzeum Józefa Piłsudskiego. Cały szlak liczy 33 przystanki.

PIERWSI WIELCY OBYWATELE SULEJÓWKI

Józef Piłsudski był najśłynniejszym w Polsce mieszkańcem Sulejówka. To naturalne, że mówimy Sulejówek, a myślimy „miasto Marszałka”. To jemu Sulejówek zawdzięcza swoją sławę, herb i tożsamość, a także popularność w międzywojniu jako miejsce na i wypoczynek od miejskiego zgiełku.

▷ **Paderewscy** – Willa Białynia stała się ich własnością już w roku 1919. W 1932 r. została przebudowana i oddana miastu jako Ognisko Helin. Dziś mieści się tam Centrum Szkoleniowe Ośrodka Rozwoju Edukacji.

▷ **Zofia i Jędrzej Moraczewscy** – On – poseł jeszcze za czasów zaborów do parlamentu austriackiego, w czasie I wojny światowej żołnierz Legionów, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości – pierwszy premier II RP. Krótko, bo przez dwa miesiące. Kolejne lata kariery politycznej wypełniła praca parlamentarzysty, członka polskich rządów oraz działacza związków zawodowych. Ona – aż dziw, że nieuwieczniona na dworcowym muralu – była działaczką społeczną i polityczną, przed odzyskaniem niepodległości współtworzyła Ligę Kobiet Polskich, a w II RP była parlamentarzystką dwóch kadencji Sejmu. Mieszkali w Sulejówku do śmierci – on w 1944 r., ona – w 1958.

▷ **Szczerbińska** – Kupiła nieruchomości o nazwach Willa Milusin i Willa Otradno. Na terenie tej drugiej znajdował się budynek zwany Drewniakiem, w nim zamieszkała pani Aleksandra, legionistka, komendantka kurierek I Brygady Legionów Polskich, działaczka Polskiej Organizacji Wojskowej.

▷ **Piłsudski** – Dworek Milusin Józefa Piłsudskiego powstał w 1923 r. Zbudowany za pieniądze Komitetu Żołnierza Polskiego specjalnie dla Marszałka. Piłsudski mieszkał od 1923 do 1926 r. Tu powstały jego książki „Moje pierwsze boje”, „Rok 1920”, „Rok 1863”. Później był to dla rodziny Piłsudskich dom letniskowy i miejsce wytchnienia.

▷ **Muzeum Józefa Piłsudskiego** Placówkę prowadził Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Oprócz Drewniaka i Dworku Milusin na terenie działki znajdują się Willa Bzów, dawna kwatera 7. Pułku Ułanów Lubelskich z Mińska Mazowieckiego oraz nowy budynek Muzeum, którego główna część ekspozycyjna mieści się... pod ziemią. Na powierzchni widoczna jest jedynie mniejsza część budynku. Uroczyste otwarcie placówki odbyło się 14 sierpnia 2020 r.

▷ **Rataj i Grabski** – Maciej Rataj – parlamentarzysta, marszałek Sejmu, zastępujący prezydenta RP po zabójstwie Gabriela Narutowicza, działacz niepodległościowy w czasie II wojny światowej. Został zamordowany przez niemieckich okupantów w Palmirach w 1940 r. Maciej Rataj kupił w 1925 r. nieruchomość w pobliskiej osadzie Żwiry. Obecnie dzielnica Sulejówka, nazwana na jego cześć Rataje. Stanisław Grabski, brat Władysława, profesor ekonomii i polityk, zaważył na powojennej historii Sulejówka. W 1947 r. przekazał gminie jedną z działek z przeznaczeniem na szkołę i sprowadził na miejsce niemiecki barak, w którym powstało gimnazjum i liceum. Obecnie w Zespole Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego mieści się Izba Pamięci Rodziny Grabskich.

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

aleja Piłsudskiego 29, 05-070 Sulejówek

tel.: +48 22 778 80 88

e-mail: info@muzeumpilsudski.pl

<https://muzeumpilsudski.pl>

PIĘKNA NASZA POLSKA CAŁA

– NA WEJŚCIU GOŚCI CENTRUM FOLKLORU POLSKIEGO „KAROLIN”
WITA PIERWSZY WERS WIERSZA WINCENTEGO POŁA. TYMI SŁOWAMI
PAŃSTWOWY ZESPÓŁ LUDOWY PIEŚNI I TAŃCA „MAZOWSZE” ZAPRASZA
W NIEZWYKŁĄ PODRÓŻ PO POLSKIEJ KULTURZE.

● tekst: Magdalena Walusiak

CENTRUM FOLKLORU POLSKIEGO „KAROLIN”

Centrum Folkloru Polskiego - Pałac Karolin

PAŁAC KAROLIN

Centrum Folkloru Polskiego „Karolin” mieści się w zabytkowym Pałacu Karolin w Otrębusach pod Warszawą. Historia pałacu sięga początku XX wieku, kiedy Towarzystwo Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Umysłowo i Nerwowo Chorymi postanowiło na działce подарowanej przez Feliksa Bobrowskiego zbudować sanatorium. Do budowy pałacu przystąpiono w 1909 roku przy wsparciu Karoliny Bobrowskiej, wdowy po darczyńcy ziemi. To od jej imienia pochodzi nazwa Karolin. Budynek, wzniesiony według projektu wybitnego architekta Czesława Domaniewskiego, ukończono i oddano do użytku w 1911 roku.

Z czasem, obok leczenia nerwowo chorych w pałacu zaczęto prowadzić również działalność komercyjną i wynajmować pokoje wczasowiczom. Karolin stał się jednym z droższych ośrodków wypoczynkowo-leczniczych w Polsce, do którego chętnie przyjeżdżali uciekający od zgiełku miasta artyści i literaci. Jeszcze przed II wojną światową w pałacu bywała Mira Zimińska wraz ze swoimi przyjaciółmi. Po rozwiązaniu Towarzystwa Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Umysłowo i Nerwowo Chorymi w Pałacu Karolin miał powstać szpital lub sanatorium dla wysoko postawionych osób w państwie, jednak ostatecznie zrodził się pomysł, aby przeznaczyć go na siedzibę zespołu ludowego, którego stworzeniem miał się zająć Tadeusz Sygietyński.

PIĘTROWE ŁÓŻKA I DUCH MIRY

I tak właśnie w Karolinie rozpoczęła się historia jednego z największych na świecie zespołów artystycznych, sięgającego do bogactwa kultury tradycyjnej. Z końcem 1948

roku, dzięki staraniom Tadeusza Sygietyńskiego i Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej, pałac stał się miejscem pracy i nauki, a także drugim domem dla przyjeżdżającej tu z całej Polski młodzieży. W pierwszych latach działalności „Mazowsza” w budynku znajdowały się pokoje sypialne z piętrowymi łóżkami (na parterze dla chłopców, a na piętrze dla dziewcząt) oraz sale, w których odbywały się lekcje ogólnokształcące, zajęcia z teorii muzyki, nauka śpiewu, tańca i gry na instrumentach. Po niemal dwóch latach intensywnych przygotowań, 6 listopada 1950 roku w Teatrze Polskim w Warszawie odbył się premierowy występ.

Historia i działalność zespołu to jeden z dwóch głównych wątków prezentowanych w Centrum Folkloru Polskiego „Karolin”. Na wystawie zostały przybliżone również sylwetki twórców „Mazowsza”: Tadeusza Sygietyńskiego – kompozytora, dyrygenta i pedagoga, pierwszego kierownika artystycznego zespołu, oraz Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej – aktorki, piosenkarki, reżyserki, która po śmierci męża objęła kierownictwo nad zespołem. W pałacu nadal można oglądać jej gabinet z oryginalnym wyposażeniem, który sprawia wrażenie tylko na moment opuszczonego przez gospodynię. I rzeczywiście, w siedzibie „Mazowsza” krąży opowieści o tym, że wieczorami można usłyszeć w budynku jej szybkie, niecierpliwie kroki. Podobno świadkami jej obecności bywają pracownicy, którzy zbyt długo zasiedzą się w pracy...

BAZUNY, ZŁÓBCOKI I HAFTOWANE PORTKI

Drugim wątkiem ekspozycji prezentowanym w Centrum

Fot.: CCENTRUM FOLKLORU POLSKIEGO „KAROLIN”

Folkloru Polskiego „Karolin”, mocno i niemal w każdej z sal ekspozycyjnych splecionym z pierwszym, jest opowieść o polskiej kulturze tradycyjnej. Zwiedzanie wystawy to podróż po wybranych regionach etnograficznych, poznanie barwnego i różnorodnego folkloru: Pomorza, Warmii i Mazur, Mazowsza Wschodniego i Podlasia, Mazowsza Zachodniego, Kujaw i Wielkopolski, Śląska oraz Małopolski. Każdy z regionów ma swoją salę z precyzyjnie zaaranżowaną opowieścią, której ważnym elementem stały się ludowe instrumenty, takie jak kaszubskie bazuny czy podhalańskie złóbcoki, archiwalne fotografie i nagrania oraz oryginalne kostiumy „Mazowsza”, wzorowane na strojach ludowych, bogato haftowane koszule, gorsety i portki, tkane kiecki, ręcznie malowane wstążki. Ekspozycja nie przytłacza nadmiarem materiałów i eksponatów – wszystkie elementy rozplanowano ze smakiem, dbając o przejrzystość przekazu i zachęcając jednocześnie do indywidualnych poszukiwań i odkrywania polskiego folkloru.

TAŃCUJ, TAŃCUJ, OKRĘCAJ

Wizyta w Centrum Folkloru Polskiego „Karolin” to niezwykła podróż pełna koloru i dźwięku, podczas której nie tylko można przyrzeć się bliżej historii i działalności zespołu „Mazowsze”, odkrywać polską kulturę ludową w jej regionalnych odmianach, ale również tańczyć, śpiewać, tworzyć i doświadczać. Centrum organizuje warsztaty wokalne i taneczne prowadzone przez artystów zespołu „Mazowsze”, dzięki którym można poznać najbardziej popularne pieśni

i przyśpiewki oraz tańce ludowe i narodowe. Pod okiem wykwalifikowanych instruktorów i twórców ludowych odbywają się także warsztaty rękodzielnicze, podczas których można tworzyć oryginalne prace inspirowane sztuką ludową. W mieszczącej się w Karolinie nowoczesnej Sali Widowiskowej odbywają się spektakle i koncerty Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”, a w przylegającej do pałacu Sali Kameralnej potańcówki z gościnnym udziałem kapel ludowych.

WARTO ZOBACZYĆ!

Pałac Karolin otoczony jest kilkunastohektarowym zabytkowym parkiem, na terenie którego można spacerować wyznaczonymi ścieżkami edukacyjnymi: przyrodniczą i historyczną oraz pobawić się na placu zabaw.

Do Karolina, znajdującego się w zacisznej otulinie Lasu Młochowskiego, z łatwością można dotrzeć kolejką WKD (stacja Otrębusy). W okolicy warto wybrać się na wyprawę pieszą lub rowerową, by podziwiać jeden z najpiękniejszych drzewostanów dębowo-sosnowych na Mazowszu.

Centrum Folkloru Polskiego „Karolin”

ul. Świerkowa 2, 05-805 Otrębusy

tel.: +48 22 208 87 00

e-mail: kontakt@karolinmazowsze.pl

<https://karolinmazowsze.pl>

1937

85 lat tradycji

Ogólnokrajowa
Spółdzielnia Turystyczna
„Gromada”

Plac Powstańców Warszawy 2
00-030 Warszawa

 /gromada1937

 /ost.gromada

www.gromada.pl

OSADA FABRYCZNA, CZYLI MIASTO OGRÓD

NA POCZĄTKU XIX WIEKU BYŁA W TYM MIEJSCU WIOSKA O MAŁO ROMANTYCZNEJ NAZWIE RUDA GUZOWSKA. POD KONIEC LAT 20. XIX WIEKU NASTĄPIŁA REWOLUCJA – BUDOWA NOWEJ FABRYKI WYROBÓW LNIANYCH PRZENIESIONEJ NAD RZEKĘ PISIAŃ GĄGOLINĘ Z PODWARSZAWSKIEGO MARYMONTU.

● tekst: MW

MUZEUM LNIARSTWA
IM. FILIPA DE GIRARDA W ŻYRARDOWIE

Żyrardów, plac Jana Pawła II

Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

Fabryka rozpoczęła działalność w 1833 r. na maszynach zaprojektowanych przez francuskiego inżyniera, który wynalazł m.in. przedzarkę włókien lnianych, czesarkę do lnu, maszynę do produkcji przędzy lnianej z pakuł i wiele innych usprawnień dla przemysłu włókienniczego. Nazywał się Filip de Girard. Od jego nazwiska powstała nazwa nowej osady fabrycznej, położonej na zachód od Warszawy – Żyrardów.

Przez krótki czas, pod koniec XX wieku, wydawało się, że to niezwykle dziedzictwo przepadnie. Szczęśliwie wiek XXI przyniósł nowe pomysły na zagospodarowanie ocalałej w 95% fabrycznej osady.

SNOWADŁO I INNE MUZEALNE MASZYNY

Poznanie historii dawnej osady najlepiej rozpocząć w Muzeum Lniarstwa. Dziś znajduje się tam kilkadziesiąt zabytkowych maszyn. Dzięki nim można odtworzyć najważniejsze elementy procesu obróbki lnu i produkcji tkanin. Większość maszyn pochodzi z ostatnich lat działania fabryki – 70. i 80. XX wieku.

NAJWIĘKSZA NA ŚWIECIE KOLEKCJA SITODRUKOWA

Muzeum Lniarstwa mieści się w dawnej drukarni. To tu przygotowywano szablony i drukowano wielobarwne wzory. W niejednym polskim domu do dziś znajdują się kolorowe obrusy – barwne wspomnienia po dawnych Zakładach Lniarskich w Żyrardowie.

Początków sitodruku można szukać w Chinach jeszcze przed XII wiekiem. Na Europę przyszła kolej w XVII w., a Żyrardowska fabryka zaczęła stosować tę technikę do ozdabiania tkanin w okresie międzywojennym wieku XX.

Zamknięcie fabryki w 1999 r. oznaczało koniec produkcji, więc i barwienia tkanin. Większość szablonów trafiła na złom. Na szczęście część z nich ocalała i trafiła do Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie, tworząc największą na świecie kolekcję wielkoformatowych szablonów sitodrukowych.

OSTATNIA TAKA CIUCHCIA

W skład XIX-wiecznej osady fabrycznej wchodzi również torowisko usprawniające komunikację zakładową. Co prawda po torach żaden pociąg już dziś nie jeździ, ale Żyrardowianie ponownie mogą usłyszeć dźwięk jedynej lokomotywy, która ostała się po dawnych Zakładach Lniarskich.

Z tysięcy lokomotyw sunących po żelaznym torze, do dziś cudem zachowała się tylko jedna. Po upadku Zakładów Lniarskich mieszkańcy widzieli „ciuchcie” tylko z daleka, na terenie VT ENERGO. Zardzewiała i nieużyteczna została sprzedana na złom. Dzięki ludziom dobrej woli udało się uratować ją od zniszczenia.

Na początku 2015 roku lokomotywa 409Da-271 stała się własnością Muzeum Lniarstwa, gdzie przez ponad 2 lata stała na muzealnym parkingu. Chcąc uratować od zapomnienia symbol prosperujących lata temu Zakładów Lniarskich, podjęto decyzję o przetransportowaniu jej na plac przed Muzeum Lniarstwa, gdzie do dziś wita turystów.

KAMERA NA ŻYRARDÓW

Niezwykłe otoczenie i industrialne wnętrza wykorzystywane są przez filmowców i muzyków. W Żyrardowie powstały m.in. videoklipy Megitzy i Leskiego.

Żyrardów stał się też głównym miejscem akcji serialu „Archiwista”. Gwiazdą telewizyjnej produkcji został dawny budynek dyrekcji oraz głównego biura Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Żyrardowskich. Olbrzymi gmach z czerwonej cegły, wybudowany w 1885 r., zwany Kantorem, zagrał w serialu rolę komendy policji.

MIASTO OGRÓD ZANIM STAŁO SIĘ TO MODNE

Żyrardów był także prekursorem idei miasta ogrodu. Dzięki przeprowadzonej niedawno rewaloryzacji miejskich terenów zielonych udało się wyeksponować pierwotne założenia twórców osady fabrycznej, w których roślinność stanowiła ważny element kompozycyjny i funkcjonalny.

Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

Zieleń otula monumentalne obiekty byłej fabryki, wypełnia podwórka dawnych domów robotniczych i kontrastuje z czerwoną cegłą – oto kwintesencja Żyrardowa!

Przejdźmy przez całe miasto zielonym szlakiem, odwiedzając jego najważniejsze punkty. Z dworca PKP do osady fabrycznej prowadzi aleja Partyzantów, wzdłuż której znajduje się zagospodarowany na nowo teren pierwszego parku dla robotników. Odtworzono aleje kasztanowe, posadzono duże lipy i klony.

Docieramy do serca osady fabrycznej: placu Jana Pawła II, gdzie nowa roślinność poprzez symetryczny układ nasadzeń podkreśla reprezentacyjny charakter miejsca. To dawny plac targowy, na którym znajduje się kościół zwany małą

Żyrardów. Ochrona fabryczna z 1875

katedrą z Kolonii, gdyż jest jej czterokrotnie mniejszym odzworowaniem.

Ulicą Nowy Świat dotrzemy do Parku Miejskiego im. Karola Augusta Dittricha. Założony w końcu XIX w. w stylu krajobrazowo-naturalistycznym, z układem wodnym i licznymi mostkami, był miejscem wypoczynku fabrycznej elity.

INFORMACJE DLA CARAVANINGOWCÓW

Rekomendujemy parking przy placu Jana Pawła II, naprzeciwko kościoła parafialnego

- ▷ dostęp do prądu: NIE
- ▷ zatankowanie wody: NIE
- ▷ zrzut szarej wody: NIE
- ▷ toaleta ogólnodostępna: NIE

Zdjęcia z akcji **#KamperemPoMazowszu** mają na celu promocję atrakcji turystycznych regionu, jednakże część ujęć była wykonywana w miejscach na co dzień dla kamperów niedostępnych.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ul. 1 Maja 45, 96-300 Żyrardów
tel.: +48 46 854 28 28
e-mail: cit@zyrardow.pl
<https://www.resursa.zyrardow.pl>

PATRON

OBIEKT HOTELARSKI

Położenie w otoczeniu lasów Mazowieckiego Parku Krajobrazowego tworzy przyjemną atmosferę, sprzyjającą wypoczynkowi i pracy. Pokoje posiadają łazienkę z prysznicem, czajnik elektryczny, balkon, odbiornik TV oraz bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu (Wi-Fi).

Naszym gościom oferujemy:

- 220 nowocześnie wyposażonych pokoi,
- restaurację PATRON,
- sale konferencyjne nadające się do organizacji szkoleń i mini konferencji,
- pokoje przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- SPA & Fitness.

Usługi:

- obiekt monitorowany,
- sala bilardowa,
- sala zabaw dla dzieci,
- dwie ogólnodostępne kuchnie,
- stół do gry w ping-ponga,
- piłkarzyki,
- samoobsługowa pralnia z miejscem do prasowania,
- miejsce przystosowane do zorganizowania ogniska,
- zakład fryzjerski.

Parking dla samochodów osobowych i autokarów. Dogodny dojazd komunikacją miejską.

Szczególnie serdecznie zapraszamy grupy szkolne, dla których przygotowaliśmy specjalną ofertę cenową oraz turystów indywidualnych odwiedzających Warszawę całymi rodzinami.

PATRON

OBIEKT HOTELARSKI W WARSZAWIE

Al. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
tel.: +4822 815 24 51
fax: +4822 815 26 37

e-mail: rezerwacje@patron.waw.pl

www.patron.waw.pl

FREE Wi-Fi

KRAINA MAJOWEJ KONWALII Z KULTUROWYMI DODATKAMI

LAS Z WIELKIMI POLANAMI I ROZLEGŁYMI KONWALIOWISKAMI ORAZ
NADZIEJĄ NA SPOTKANIE ŁOSIA. TUŻ OBOK NIESAMOWITA,
ZACHOWANA NIEMAL W STU PROCENTACH OSADA FABRYCZNA
Z XIX WIEKU, KLASYCYSTYCZNY PAŁAC Z KOLEKCJĄ DZIEŁ JÓZEFA
CHEŁMOŃSKIEGO I ŹRÓDŁA TERMALNE. ZAŚ DLA ZAAWANSOWANYCH
KAJAKARZY – SZANSA NA PRAWDZIWE WYZWANIE. TO WSZYSTKO
MOŻNA ZNALEŹĆ W BOLIMOWSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM
I JEGO BLISKIM SĄSIEDZTWIE.

- tekst: Opracowano we współpracy z Kurpiowską
Organizacją Turystyczną
oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji
i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego.

BOLIMOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Park, położony między Żyrardowem a Skierniewicami, obejmuje tereny dawnej puszczy w korycie rzeki Rawki. Choć zdecydowaną większość powierzchni parku stanowią lasy sosnowe, wyjątkowego uroku nadają mu rozległe konwaliowiska oraz śródleśne, niespotykane nigdzie indziej w centralnej Polsce polany.

ŚCIEŻKI DYDAKTYCZNE

Bolimowski Park Krajobrazowy jest dobrym miejscem do uprawiania turystyki pieszej. Wędrowanie ułatwiają i urozmaicają wyznaczone na jego terenie ścieżki.

Najpopularniejsze w parku są bobry. Aby zobaczyć ślady ich bytności – ścięte drzewa, tamy czy żeremia – należy udać się na spacer ścieżką „Rokita – ostoja bobrów” (4 km). Można ją przejść w okresie wegetacyjnym (od kwietnia do października). Na przebycie pętli należy przeznaczyć 1,5-2 godziny.

Rozpoczynający się we wsi Sucha Żyrardowska Szlak żyrardowski to szansa na zapoznanie się z roślinnością okolicznych torfowisk i łąk parku. Na pokonanie 10 km szlaku trzeba poświęcić ok. 5 godzin.

Ścieżka entomologiczna w dolinie Rawki – owady lądowe to 15 km odcinek rozpoczynający się przy Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej we wsi Budy Grabskie. Spotykane na jego trasie tablice edukacyjne opisują występujące na terenie parku owady.

Ścieżka entomologiczna w dolinie Grabinki – owady wodne rozpoczyna się przy leśniczówce Prochowy Młynek i ciągnie się wzdłuż rzeki Grabinki, będącej dopływem Rawki. Długość ścieżki: 4 kilometry.

POZOSTAŁE ATRAKCJE

Puszcza to nie tylko przyroda, ale również historia i zabytki. W pierwszej kolejności warto odwiedzić Żyrardów – dawną osadę fabryczną. Wart uwagi jest także wybudowany w międzywojniu dworzec w Radziwiłowie i dwór w Radziejowicach (obecnie służący jako Domu Pracy Twórczej)

z połowy XVII wieku, gdzie gościło wiele słynnych postaci, w tym królowie: Zygmunt III Waza, Władysław IV i Jan III Sobieski.

Śladami po toczonych w tym rejonie walkach są cmentarze wojenne w Budach Grabskich, Huminie, Joachimowie Mogiłach, Kamionie, Kolonii Bolimowskiej-Wsi, Wiskitkach i Wólce Łasieckiej.

Nie brakuje też atrakcji dla amatorów aktywnego wypoczynku. Na uwagę zasługuje Suntago we Wręczy, czyli największy park wodny w Europie z basenami, zjeżdżalnią i saunami, a także strefą wellness i spa. Podobne atrakcje oferują termy w Mszczonowie z basenami z wodą termalną i różnego rodzaju rozrywkami – sztuczną rzeką, ławeczkami, leżankami napowietrzającymi i gejzerami wodnymi oraz jacuzzi. Przy termach działa wypożyczalnia rowerów, kijów do nordic walking i sprzętu do narciarstwa biegowego.

Na rzece Rawce organizowane są spływy kajakowe, ze względu na porywisty nurt i powalone drzewa przeznaczone dla zaawansowanych miłośników sportów wodnych.

INFORMACJE OGÓLNE

Park razem z otuliną ma powierzchnię 23 tys. hektarów, z czego na województwo mazowieckie przypada nieco mniej niż połowa tego terenu. Największą atrakcją przyrodniczą parku jest usiana setkami starorzeczy i oczek wodnych dolina rzeki Rawki.

Polany po budnikach są wykorzystywane przez kaczki, gęsi, czaple, bociany i orliki krzykliwe na żerowiska i lęgowiska. Park jest także schronieniem dla zwierząt takich jak łosie, daniele, bobry czy wydry, rysie i wilki.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ul. 1 Maja 45, 96-300 Żyrardów

tel.: +48 46 854 28 28

e-mail: cit@zyrardow.pl, <https://www.resursa.zyrardow.pl>

„RÓŻE I RÓŻE”. WYSTAWA BARBARY BAŃDY

TWÓRCZOŚĆ BASI BAŃDY, WIELOKROTNI OPISYWANA, WYMYKA SIĘ PROSTYM OPISOM I PODSUMOWANIOM. PRZEZ PONAD 15 LAT OBECNOŚCI W SZTUCE ARTYSTKA IDZIE SWOJĄ DROGĄ, NIE ZWRACAJĄC UWAGI NA DORAŻNOŚCI I TRENDY, UWODZĄC INTROWERTYCZNĄ OPOWIEŚCIĄ, KTÓRA WYDAJE SIĘ BYĆ JEDNAK UNIWERSALNIE CZYTELNA.

● tekst: Wojciech Kozłowski

MAZOWIECKIE CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
ELEKTROWNIA W RADOMIU

Jest to bowiem malarstwo (a także rysunek, kolaż, obiekt, fotografia) od samego początku będące jednocześnie koncepcją i emocją, wolnością i pełną kontrolą, przypadkiem i perfekcyjnym założeniem. Bardzo osobiste, a jednocześnie głęboko zanurzone w historii sztuki. Bańda przyznała nam, że w jej twórczości nic nie jest na stałe.

SZTUKA KOBIECA

Pierwsze prace, dzięki którym bardzo szybko stała się rozpoznawalna, od razu zostały zakwalifikowane do obszaru „sztuki kobiecej”, cokolwiek miałyby to znaczyć. Artystka niezwykle mocno akcentowała w nich swoje relacje z ciałem własnym, ale też męskim, czyniąc głównym przedmiotem obrazowania swoje własne strachy, obsesje, relacje, używając ubrań, zasłon, fragmentów tkanin – i fizjologicznie, i delikatnie.

REALIZM, GROZA I NIESAMOWITOŚCI

Można było odnieść wrażenie, że Bańda nie uznaje tabu, żadnych ograniczeń w opowiadaniu o swoim oglądzie świata. A potem pojawiły się kolejne cykle, w których cielesność ciągle odgrywała ważną rolę, ale dotyczyła bardziej hybrydalnych form roślinno-ludzko-zwierzęcych. W innych odnosiła się do licznych podróży, dając nam wgląd w ich przebieg enigmatycznymi, czasem prawie że fotograficznymi scenami. A jeszcze później nastąpiło odejście od realizmu, nawet jeśli fantastycznego, w stronę abstrakcji będącej reakcją na literaturę „grozy i niesamowitości”.

Wystawa w Elektrowni jest pierwszą tak dużą prezentacją prac artystki, powstałych w latach 2006-2022. Jest retrospektywą, która przecież nie zamyka tej twórczości, pozwala jednak na wgląd w jej wielowymiarowość i bogactwo form.

Tak naprawdę, znając twórczość Basi Bańdy prawie od samego jej początku, nie mam pojęcia, co będzie dalej; wiem tylko, że artystka nie oszczędzi nam kolejnych zwrotów akcji w jej świecie, w którym życie i sztuka zawiązują się w nierozzerwalny splot.

Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu

Mikołaja Kopernika 1, 26-600 Radom

e-mail: poczta@mcswelektrownia.pl

<https://www.mcswelektrownia.pl>

Wernisaż: 29.04.2022 roku

Wystawa czynna do 26.06.2022 roku

Kurator wystawy: Wojciech Kozłowski

MALARSTWO, SPORT I RODZINNE FOTOGRAFIE

OBRAZY UCZNIA JACKA MALCZEWSKIEGO,
LOKALNA HISTORIA SPORTU – KOSZYKÓWKI ORAZ ŻUŻŁA,
A TAKŻE DZIEJE MIEJSCOWEGO ATELIER FOTOGRAFICZNEGO
TO TEMATY WYSTAW CZASOWYCH W SIEDLECKIM MUZEUM.

● tekst: Danuta Michalec, Mariusz Krasuski, Kamila Woźnica

MUZEUM REGIONALNE W SIEDLCACH

Do 8 maja 2022 r. odwiedzający Muzeum Regionalne w Siedlcach mają okazję zobaczenia wszystkich prac Władysława Hofmana (1881–1970), które udało się zgromadzić w muzealnych zbiorach sztuki. To 5 obrazów olejnych i 5 rysunków z różnych okresów twórczości artysty urodzonego w Czechach w polsko-czeskiej rodzinie. Wystawa będzie czynna od 22 kwietnia 2022 r. do 23 kwietnia 2023 r.

Od 1889 roku mieszkał w Krakowie, gdzie studiował w Szkole Sztuk Pięknych. Jego mistrzem, a z czasem także przyjacielem, był Jacek Malczewski. Edukację artystyczną dopełnił w Paryżu. Jego „Madonny” w strojach wieśniaczek, wdzięczne i melancholijne wizerunki dzieci oraz słynna „Spowiedź” przyniosły mu uznanie początkowo poza granicami Polski, ale z czasem także w odrodzonej Rzeczypospolitej. Z tego okresu twórczości na wystawie jest jeden obraz. Ale obok niego można zobaczyć malarskie i rysunkowe portrety ludzi, których malarz spotkał podczas wojennej tułaczki, która zakończyła się w Palestynie. Cenny w kolekcji jest mały formatowo portret brata Stanisława, połączony z profilowym autoportretem malarza powstały już w czasach, gdy Hofman zamieszkał w Szklarskiej Porębie. W naszym zbiorze są także dwa portrety przyjaciela, opiekuna i spadkobiercy twórczości artysty – Wacława Jędrzejczaka (1928–2020).

„KOSZYKÓWKA I JEJ SIEDLECKIE AKCENTY”

Wystawa „Koszykówka i jej siedleckie akcenty” będzie pre-

zentowana od 25 marca do 26 czerwca 2022 r. Ekspozycja ma na celu zaprezentowanie historii koszykówki od jej powstania po czasy współczesne. Na tle jej ogólnych dziejów ukazana zostanie historia koszykówki polskiej i lokalnej siedleckiej. Składała się m.in. z kilkudziesięciu plansz, wielkoformatowych fotografii gwiazd koszykówki, pamiątek (koszulki, buty, piłki) należących niegdyś do Marcina Gortata czy Małgorzaty Dydek. Zwiedzający będą mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia z monidłami naturalnego wzrostu Michaela Jordana i Marcina Gortata.

Na wystawie będą prezentowane pamiątki z imprez sportowych, m.in. medale (zdobyte przez polskich koszykarzy na wielkich imprezach sportowych), plakaty, maskotki olimpijskie.

W rozdziale wystawy poświęconej regionowi będzie można obejrzeć zarówno fotografie, koszulki klubowe, plakaty, puchary jak i filmy. W trakcie jej trwania organizowane będą imprezy towarzyszące, np. spotkania z gwiazdami polskiej koszykówki, z koszykarzami na wózkach, byłymi trenerami i zawodnikami koszykówki w Siedlcach.

„HISTORIA ŻUŻLA. CZARNY SPORT W SIEDLCACH”

Wystawa „Historia żużla. Czarny sport w Siedlcach” będzie prezentowana od 29 kwietnia do 30 października 2022 r. Ekspozycja przybliży historię zmagania żużlowych w Sied-

Fot.: MUZEUM REGIONALNE W SIEDLCACH

cach. Zwiedzający poznają sylwetki siedleckich żuźlowców, m.in. Tadeusza Zowczaka, Wacława Kucharka, Waldemara Bańkowskiego, Zbigniewa Witwickiego, Wiktora Brzozowskiego.

W sporcie żuźlowym byli oni liczącymi się zawodnikami w skali całego kraju. Reprezentowali najlepsze ówczesne kluby choćby „Kolejarz” Rawicz, „Budowlani” Warszawa, „Skra” Warszawa, „Włókniarz” Częstochowa, „Resovia” Rzeszów.

Chronologicznie ekspozycja będzie obejmować lata 1947-1962. Wystawa będzie składać się z kilkunastu plansz z fotografiami żuźlowców i zawodów sportowych. Ponadto zaprezentowane będą nagrody z zawodów żuźlowych, dyplomy i akcesoria motocyklowe.

WYSTAWA PLENEROWA PRZED BUDYNKIEM MUZEUM

„Z rodziną u fotografa.

Atelier A. Ganiewskiego (Gancwola) przed 1915 r.”

W Siedlcach przed II wojną światową działało kilka zakładów fotograficznych. Jednym z najważniejszych było atelier Adolfa Ganiewskiego (Gancwola) (1870-1942), które

działo w latach 1895-1942. W zbiorach Muzeum Regionalnego w Siedlcach znajduje się niemal tysiąc szklanych negatywów wykonanych w tej pracowni. Cykl „W obiektywie Adolfa Ganiewskiego (Gancwola)” ma na celu zaprezentowanie szerszej publiczności bogactwa ukrytego na powleczonej światłoczułą substancją kawałkach szkła. Pierwszą jego odsłoną jest wystawa „Z rodziną u fotografa. Atelier Adolfa Ganiewskiego (Gancwola) przed 1915 r.”.

Przedstawiają one małżeństwa oraz rodziny z dziećmi. Są dowodem różnorodności narodowościowej i religijnej regionu siedleckiego w czasach zaborów. Do fotografa chodzili wówczas mieszkający w Siedlcach i okolicy Polacy, Rosjanie i Żydzi. Należy pamiętać, że wówczas nie fotografowano się tak często, jak obecnie. Uniemożliwiały to cena oraz trudny w obsłudze sprzęt. Wyjście do fotografa było więc niczym święto. Dlatego każda zachowana fotografia jest tak ważna pod względem historycznym.

Fot.: MUZEUM REGIONALNE W SIEDLCACH

Muzeum Regionalne w Siedlcach

Józefa Piłsudskiego 1, 08-110 Siedlce

tel.: +48 25 632 74 70

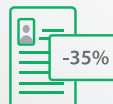
e-mail: muzeumsiedlce@interia.pl

<https://www.muzeumsiedlce.art.pl/>

Wybierz ekologiczną podróż, **wybierz** Koleje Mazowieckie!

KM-35

Przejazdy
rodzinne

Wspólny Bilet
ZTM - KM - WKD

Bilet
wycieczkowy

Przejazdy
grupowe

Bilety
jednorazowe
okresowe
sieciowe
strefowe

U BRAM PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA

UROKLIWE KRAJOBRAZY, SIELSKI KLIMAT, NIEZWYKŁA DOLINA WKRY I BOGACTWO PRZYRODNICZE TO WALORY NASIELSKA I JEGO NAJBLIŻSZYCH OKOLIC. WŁAŚNIE TUTAJ, NA SKRAJU WYSOCZYZNY CIECHANOWSKIEJ, ZACZYNA SIĘ PÓŁNOCNE MAZOWSZE STANOWIĄCE HISTORYCZNĄ CZĘŚĆ TZW. STAREGO MAZOWSZA.

● tekst: Urząd Miejski w Nasielsku

NASIELSK I OKOLICE

BARWNA HISTORIA

W X w. było ono najgęściej zasiedlonym obszarem tej części kraju. Na terenie Nasielska znajdował się gród z IX w. uznany za najstarszy na Mazowszu, a na terenie gminy toczyły się zwycięskie dla Polaków starcia Bitwy Warszawskiej, tj. „Bitwa nad Wkrą” i „Bitwa o Nasielsk”. Warto zauważyć, że przez długi czas Nasielsk był miastem dwóch kultur (polskiej i żydowskiej), dzięki czemu rozwijał się tu znakomicie handel, a na rynku miejskim odbywały się targi oraz jarmarki, których tradycja po latach zagościła w kalendarzu gminnych wydarzeń.

Aktualnie gmina Nasielsk z sześćdziesięcioma wsiami do zwiedzania to doskonałe miejsce, by spędzić niezapomniane chwile zarówno w gronie rodziny, jak i przyjaciół. Przy-

jazna, gościnna społeczność zaprasza do licznych miejsc noclegowych. Gminę Nasielsk tworzyli i nadal tworzą ludzie pełni pasji, pomysłów, zaangażowania i chęci do współpracy. Można tu odpocząć nad Wkrą, popłynąć kajakiem lub ruszyć na wyprawę w teren – pieszo lub rowerem. Na odkrycie czekają przyrodnicze tajemnice Doliny Wkry, pomniki przyrody, miejsca krajoznawcze, urokliwe zakątki leśne, a także wiele zabytków. Krajobrazy warto oglądać z punktów widokowych, które ukształtowane zostały przez lodowce skandynawskie tysiące lat temu oraz liczne głązy narzutowe.

WARTE ODWIEDZENIA

Do wielu atrakcyjnych miejsc gminy Nasielsk doprowadzi nas 5 oznakowanych szlaków turystycznych będących w sieci PTTK. Jest to aż 136 km tras rowerowych i pieszych. Dzięki różnorodnemu ukształtowaniu terenu to doskonała okazja do sprawdzenia swoich umiejętności, obcowania z dziewiczą przyrodą, poznania historii czy zobaczenia kapliczek i krzyży przydrożnych.

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi informacjami o szlakach turystycznych gminy Nasielsk.

Urząd Miejski w Nasielsku

Elektronowa 3, 05-190 Nasielsk
tel.: +48 23 693 30 00
e-mail: promocja@nasielsk.pl
<https://nasielsk.pl>

AKCJA INTEGRACJA. OTO PRAWDZIWA MAGIA!

PRZEDSZKOLAKI I UCZNIOWIE PODSTAWÓWEK PRAKTYCZNIE NIE PAMIĘTAJĄ JUŻ CIĄGŁOŚCI ROKU SZKOLNEGO ORAZ WSPÓLNEJ ZABAWY W KLASACH I GRUPACH. ZAPRACOWANI RODZICE, EPIDEMIA COVID I SPOŁECZNY DYSTANS, A TERAZ STRES ZWIĄZANY Z SYTUACJĄ W UKRAINIE W POŁĄCZENIU Z ŁATWOŚCIĄ WYŁĄCZENIA SIĘ Z REALU PRZY POMOCY MULTIMEDIÓW SPRAWIAJĄ, ŻE DZIECI MAJĄ CORAZ WIĘKSZY PROBLEM Z NAWIĄZYWANIEM KONTAKTÓW Z RÓWIEŚNIKAMI. NA FARMIE ILUZJI MAJĄ OKAZJĘ ODERWAĆ SIĘ OD EKRANÓW, BY POZNAĆ SMAK ZABAWY Z INNYMI DZIEĆMI.

● tekst: Farma Iluzji

FARMA ILUZJI W MOŚCISKACH

PROGRAM WYCIECZEK INTEGRACYJNYCH DO FARMY ILUZJI

Ostatnie 2 lata niestety nie pozostały bez wpływu na zachowanie naszych dzieci. Kolejny już rok szkolny serwujemy im naukę zdalną, a więc ekrany zamiast realnych koleżanek i kolegów.

Relacje międzyludzkie są ważne, i aby pomóc je budować od podstaw, Park Edukacji i Rozrywki Farma Iluzji wyszedł z inicjatywą autorskiego programu ćwiczeń i zajęć integracyjnych dla dzieci „AKCJA INTEGRACJA”, dzięki któremu bariery w kontakcie z rówieśnikami błyskawicznie znikają, niczym za dotknięciem czarodziejskiej różdżki :)

Dzięki tym specjalnie dobranym zadaniom, dzieci mogą poczuć się członkami wspólnoty i zmniejszyć poczucie wyobcowania, jakie powstało w czasie, kiedy nie mogły się normalnie spotykać. Ćwiczenia te inspirowane są sprawdzonymi, najlepszymi wzorcami, dzięki czemu ich uczestnicy przeżywają na Farmie Iluzji nie tylko cudowny dzień pełen przygód i dobrej zabawy, ale też na nowo poznają znaczenie słów takich jak przyjaźń i koleżeństwo, po czym wracają z wycieczki już jako zgrany zespół.

JAK TO DZIAŁA W PRAKTYCE?

Farma Iluzji to słynny na całą Polskę Park edukacji i rozrywki położony na Mazowszu, tuż przy trasie S17, pomiędzy Warszawą a Lublinem.

Wycieczkę rozpoczynamy od zapoznania grupy z przewodnikiem, który przez kolejne 2 godziny będzie oprowadzał po Parku. To właśnie ta osoba, na życzenie opiekuna, poprowadzi gry i zabawy integracyjne, dostosowane do wieku i poziomu uczestników. Proste i ciekawe zadania lub zagadki do rozwiązania, a każda kolejna wprowadza dzieci w magiczny czas przygody poprzęplataną elementami edukacyjnymi. W ten sposób, z małych indywidualistów tworzymy paczkę zgranych przyjaciół.

Po wspomnianych 2 godzinach jest czas wolny na skorzystanie z bajecznych atrakcji wesołego miasteczka, znajdującego się na terenie parku, a dzięki nowym inwestycjom, nawet ci, którzy odwiedzają nas kolejny raz, będą pod dużym wrażeniem. Uchylając rąbka tajemnicy, zdradzamy, że będzie to m.in.: Latająca Chata Tajemnic w nowej szacie, Magiczne Autka, Lot Gekusiem, odnowione Muzeum Iluzji z nowymi eksponatami, Zakątek Farmusia i wiele innych. Oczywiście na Farmie Iluzji można też smacznie zjeść, jedzenie przygotowane jest specjalnie z myślą o dzieciach.

WARTO ODWIEDZIĆ

Polecamy wycieczki na Farmę Iluzji, gdzie podopieczni bawią się naprawdę fenomenalnie, zaś elementy edukacji wplecione są w zabawę. Integracja grup i możliwość skorzystania z pysznych i zróżnicowanych posiłków dopełniają całość.

Farma Iluzji jest otwarta od 23 kwietnia do 16 października i czeka na grupy zorganizowane od poniedziałku do piątku. Dla naszych czytelników na hasło MROT mamy specjalną ofertę zniżkową -10% na wycieczki do 16 maja 2022 roku.

www.farmailuzji.pl/pol/oferta-dla-grup

Tematyka zajęć edukacyjnych dostępnych na Farmie Iluzji obejmuje treści zawarte w podstawie programowej (zarówno wychowania przedszkolnego, jak i kształcenia dla szkół podstawowych), stanowiąc zarazem ich poszerzenie.

Farma Iluzji - Park Edukacji i Rozrywki

Mościska 9, 08-455 Mościska

tel.: +48 25 753 40 20

e-mail: biuro@farmailuzji.pl

<https://farmailuzji.pl>

DOBRA ZABAWA BLISKO NATURY

PODWARSZAWSKI JULINEK TO MIEJSCE JEDYNE W SWOIM RODZAJU
NIE TYLKO NA MAPIE MAZOWSZA I POLSKI, ALE TAKŻE W SKALI CAŁEGO
ŚWIATA. NA TERENIE DAWNEJ BAZY CYRKOWEJ FUNKCJONUJE JULINEK
PARK, KTÓRY OFERUJE – ZALEDWIE 30 KM OD WARSZAWY, W OTULINIE
KAMPINOSKIEGO PARKU NARODOWEGO – POŁĄCZENIE WYPOCZYNKU
W NATURZE Z BEZTROSKĄ ZABAWĄ DLA CAŁEJ RODZINY.

• tekst: Julinek Park

JULINEK PARK NA SKRAJU PUSZCZY KAMPINOSKIEJ

DOBRA ZABAWA BLISKO NATURY

Na obszarze prawie 30 ha zlokalizowano szereg atrakcji dla dużych i małych poszukiwaczy przygód. Do dyspozycji gości oddano największy na Mazowszu park linowy, wesołe miasteczko, krainę dmuchańców, pole do mini golfa, ściankę wspinaczkową czy ekologiczny plac zabaw. W pełni sezonu pobyt umilają animatorzy. W każdy weekend Duża Arena staje się miejscem występów cyrkowych i teatralnych. Artyści znani z telewizyjnych talent-show, cyrkowcy, akrobaci i aktorzy zapewniają rozrywkę na najwyższym poziomie.

W Julinku działa także wypożyczalnia rowerów i sprzętu sportowego. Obiekt znajduje się w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego i jest znakomitą punktem startowym dla spacerów i wycieczek po okolicy. Na terenie funkcjonuje również obiekt noclegowy B&B Julinek Park, dysponujący 60-cioma komfortowymi pokojami oraz rodzinnymi apartamentami.

W restauracjach i licznych punktach gastronomicznych na gości czekają potrawy kuchni włoskiej, polskiej czy meksykańskiej, a także lody rzemieślnicze przygotowywane z najwyższej jakości składników. W specjalnej strefie grillowej każdy znajdzie doskonały wybór burgerów i klasycznych dań z grilla.

Julinek Park, który dysponuje rozległym terenem, unikalną architektonicznie Małą i Dużą Areną, jest miejscem wydarzeń artystycznych, koncertów, imprez rozrywkowych, spotkań firmowych, konferencji, a także tłem programów telewizyjnych.

Zachowuje przy tym szacunek do tradycji, gdyż czerpie inspirację z historii i kultury cyrkowej. Każda atrakcja posiada odniesienia w wyglądzie lub nazwie do cyrku, animatorzy uczą gości prostej sztuki cyrkowej. W Julinku odbywa się również Festiwal „Owacje” – Ogólnopolskie Wyzwania Artystów Cyrkowych Jutra.

DLA MAŁYCH I DUŻYCH

Obecnie Julinek Park poszerza ofertę atrakcji o Park Wodny, którego otwarcie planowane jest na początek wakacji. Łączna powierzchnia strefy wodnej to 28 829 m². Dzięki rozbudowanej infrastrukturze każdy znajdzie tu wymarzone miejsce dla siebie. Będzie plac wodny ze zjeżdżalnią i ślizgawkami dla najmłodszych, splash park z interaktywnymi zabawkami oraz poziomowany basen rekreacyjny. Cały teren przystosowany jest dla osób z niepełnosprawnością.

Powstający Park Wodny będzie oddzielną wydzieloną strefą, która przeniesie gości w iście wakacyjny klimat. Będzie kolorowo, radośnie i bezstrosko. A to wszystko w otoczeniu drzew, natury i przyrody.

Z racji położenia w sercu Kampinoskiego Parku Narodowego Julinek stara się czerpać z natury jak najwięcej. Wdrażamy zasadę less waste, wprowadzamy ekologiczne rozwiązania, a także prowadzimy warsztaty przyrodnicze i ekologiczne dla najmłodszych gości.

Park dla klientów indywidualnych funkcjonuje od kwietnia do października. W wakacje czynny jest codziennie, poza tym okresem tylko w weekendy. W dni powszednie Julinek Park odwiedzają grupy zorganizowane – szkolne i przedszkolne.

W tym sezonie Julinek Park otwiera swoje bramy 23 kwietnia. Na gości czeka moc atrakcji na świeżym powietrzu, a także występy artystów nowoczesnej sztuki cyrkowej. Za wstęp do Parku oraz za nocleg można zapłacić bonem turystycznym.

Szczegółowe informacje znajdziecie na stronie www.julinepark.com.pl

Julinek Park Leszno k. Warszawy

Julinek 1, 05-084 Leszno k/Warszawy

tel.: +48 22 611 61 09

e-mail: kontakt@julinek.com.pl

<https://www.julinepark.com.pl>

OPOWIEŚCI O PODRÓŻOWANIU, PODRÓŻNIKACH I PODRÓŻNICZKACH

DLACZEGO PODRÓŻUJEMY? CZY NASZE WYPRAWY ZMIENIAJĄ NAS?
CZYM DLA ŚWIATA JEST NASZE PODRÓŻOWANIE? TO CZĘŚĆ PYTAŃ,
NA KTÓRE PRÓBUJĄ ODPOWIEDZIEĆ TWÓRCY WYSTAWY „TO TU,
TO TAM” W PAŃSTWOWYM MUZEUM ETNOGRAFICZNYM.

● tekst: Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

PAŃSTWOWE MUZEUM ETNOGRAFICZNE
W WARSZAWIE

PODRÓŻE. I TE MAŁE, I TE DUŻE

Na wystawie zostały zaprojektowane miejsca do delektowania się wrażeniami z podróży. Scenografia zawiera interaktywne i multimedialne elementy do samodzielnego działania oraz treści sprzyjające międzypokoleniowej refleksji nad podróżowaniem. W przestrzeni wystawy znajdują się też obiekty z kolekcji PME, takie jak mapy, pamiątki regionalne czy instrumenty nawiązujące do drogi i wędrówki duszy. Podczas wycieczki przez wystawę na zwiedzających czekają zagadki i zadania, a ciekawostki dla najmłodszych bywają niekiedy zaskoczeniem także dla dorosłych.

Wystawa „To tu, to tam. Opowieści o podróżowaniu, podróżnikach i podróżniczkach” zachęca do zastanowienia się „po co podróżujemy, czy to coś w nas zmienia oraz co nasze podróżowanie znaczy dla świata. Autorzy wystawy kierują uwagę zwiedzających na różne, czasem nieoczywiste formy wędrowania, które podejmujemy.

TO TU, TO TAM

„Tytułem wystawy chcieliśmy podkreślić zmianę w naszym myśleniu o podróżowaniu, jaka obecnie się dokonuje. Bardziej niż o wyprawach dookoła świata, myślimy i opowiadamy o pięknie i potencjale najbliższego otoczenia, poważnie traktując dbałość o dobrostan środowiska, którego jesteśmy częścią” – mówi Anna Grunwald, kierowniczka Działu Edukacji, który tworzył wystawę w Muzeum dla Dzieci.

ATRAKCJA NIE TYLKO DLA NAJMŁODSZYCH

Ta wystawa to zaproszenie na wyprawę, podczas której będzie można znaleźć przestrzeń do zrozumienia własnych, odbytych już podróży, poszukania nowych ścieżek, a może nawet odkrycia na nowo tego, co bliskie i zwy-

czne. Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie prezentuje ekspozycję „To tu, to tam. Opowieści o podróżowaniu, podróżnikach i podróżniczkach” w przestrzeni Muzeum dla Dzieci, jednak wędrówka przez wystawę i jej treści są zaplanowane tak, by były atrakcyjne nie tylko dla najmłodszych zwiedzających.

Specjalne miejsce zostało poświęcone Cyprianowi Kamiłowi Norwidowi, który był nie tylko poetą romantycznym, ale także podróżnikiem i tułaczem, oraz Wandzie Rutkiewicz, himalaistce i postaci roku 2022.

Wystawę „To tu, to tam. Opowieści o podróżowaniu, podróżnikach i podróżniczkach” można oglądać w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie od 10 grudnia 2021 r. do końca 2022 roku. W kasie Muzeum można odebrać broszurę edukacyjną przygotowaną specjalnie na tę ekspozycję.

Wystawa została dofinansowana ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego.

- ▷ Patroni medialni: Ładne Bebe, Magazyn Dzieci, Polskie Radio Dzieciom, czasdzieci.pl
- ▷ Partner medialny: Tygodnik Powszechny
- ▷ Partner wystawy: Lubella

Państwowe Muzeum Etnograficzne

ul. Kredytowa 1, 00-056 Warszawa

tel.: +48 22 827 76 41

e-mail: sekretariat@ethnomuseum.pl

<https://ethnomuseum.pl/wystawy/to-tu-to-tam/>

📍 https://bit.ly/FB_To_tu_to_tam

SPACER W KORONACH DRZEW I GRY NA ORIENTACJĘ

WIEŻA WIDOKOWA ORAZ JEDNA Z PIERWSZYCH W POLSCE INSTALACJI
UMOŻLIWIAJĄCYCH SPACER PONAD ZIEMIĄ I PODZIWIANIE
ZAWIESZONYCH W KORONACH DRZEW MODELI GNIAZD I PTAKÓW,
PARK LINOWY, ŚCIANKA WSPINACZKOWA, PLAŻA Z PROMENADĄ,
ZERO PLASTIKU, A WOKÓŁ PIĘKNE POMIECHOWSKIE LASY...
WITAJCIE W KOMPLEKSIE REKREACYJNYM I WYPOCZYNKOWYM
W DOLINIE RZĘKI UWIELBIANEJ PRZEZ KAJAKARZY I MIŁOŚNIKÓW
WODNYCH KĄPIELI!

● tekst: **URZĄD GMINY POMIECHÓWEK**

PARK DOLINA WKRY W POMIECHÓWKU

BLISKO PO ODPOCZYNEK

Gmina Pomiechówek od dawna cieszy się popularnością wśród turystów, szczególnie w weekendy. Zawdzięcza to atrakcyjnemu położeniu. W obrębie gminy mamy do dyspozycji okazały obszar lasu, rzeki: Narew i Wkrę, duże połączenie łąk. Bogactwo przyrody i turystyczna infrastruktura zapewniają wiele możliwości aktywnego wypoczynku. Od 2013 roku gmina małymi krokami, ale konsekwentnie, realizuje plan poszerzania oferty dla spragnionych kontaktu z naturą, wykorzystujących zalety i uroki jej terenów. Przykładem takich właśnie działań było zagospodarowywanie przestrzeni o ogromnym potencjale, położonych na skraju lasu, wzdłuż rzeki Wkry. Najpierw powstała promenada prowadząca w stronę lasu, wykorzystująca widok na rzekę. Zainstalowano na niej elementy siłowni zewnętrznej. Przy wejściu do lasu usytuowano park linowy, wieżę wspinaczkową, wyodrębniono plac zabaw. Ale to był dopiero początek. Wkra zmierzająca do Pomiechówka wraz z przyległym do niej lasem to teren, który wymagał czegoś więcej niż tylko alejki spacerowe. We współpracy z nadleśnictwem zrodził się pomysł utworzenia parku – miejsca oferującego atrakcyjny sposób spędzania czasu dla całych rodzin. Najważniejszym założeniem koncepcji było zagospodarowanie go w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody i podkreślenie wszystkich naturalnych walorów doliny Wkry. Konsultacje z ekspertami, projektowanie, szukanie wykonawców, potem kawałek po kawałku tworzenie oryginalnego miejsca, to była niezwykle żmudna praca, ale przyniosła niespodziewane efekty. Powstało miejsce, które zachwyca i cieszy się dużą popularnością od dnia oficjalnego otwarcia w październiku 2018 roku.

PARK W LESIE

Co konkretnie urzeka odwiedzających? Trudno jednoznacznie określić, bo każdy ma jakiś ulubiony odcinek parku, ale całość tworzy niepowtarzalną przestrzeń. Chodząc po Parku Dolina Wkry napotykamy różne atrakcje, kolejne elementy opowiadające o otaczającej przyrodzie w sposób wciągający. Spacerujący ma jednocześnie świadomość, że tak naprawdę jest na terenie lasu, w naturalnych warunkach, w kontakcie z przyrodą. Dodatkowo postarano się,

aby elementy parku wykonywali specjaliści, rzemieślnicy, a nawet artyści. Przykładem są wiklinowe zwierzęta naturalnych rozmiarów, obok których nie można przejść obojętnie. Zachwyca też łąka motyli z przepięknymi owadami w skali makro. Pomyślano nawet o rozrzuconych po terenie, uwielbianych przez dzieci elementach placu zabaw. Koniecznie trzeba wspomnieć o bardzo charakterystycznym dla tego miejsca, cieszącym się niezwykłą popularnością spacerze w koronach drzew. To jest dopiero frajda wspiąć się w górę, na wysokość aż 6,8 metra, i poczuć się jak ptak, patrząc na las z zupełnie innej perspektywy.

WALORY EDUKACYJNE

Bardzo ważną funkcją parku jest ta edukacyjna, specjalnie przemyślana. W sześciu okazałych wiatrach, zlokalizowanych wzdłuż alejek, znajdują się tablice tematyczne. Każda wiata poświęcona jest innej, związanej z lasem dziedzinie. Podobnie jak wiaty zbudowana jest wieża widokowa, z której popatrzymy na rzekę i cały park. Możliwość edukacji bardzo przydaje się grupom szkolnym, które chętnie odwiedzają teren parku. Szczególnie teraz, gdy świat dotknęła pandemia, korzystanie z parku stało się cenne. Przy okazji warto pamiętać, że w specjalnie przygotowanych wiatrach można rozpaść ognisko lub uczestniczyć w różnych warsztatach.

Obecnie parkiem Dolina Wkry nazywamy cały kompleks, łącznie z wcześniej powstałymi elementami jak park linowy oraz stosunkowo nowymi dwiema tyrolkami przez rzekę. Jest to miejsce warte odwiedzenia, nawet wielokrotnego. W gminie można też skorzystać z innych atrakcji, na przykład ciekawie poprowadzonych szlaków pieszych.

Park „Dolina Wkry”

Nasielska 3, 05-180 Pomiechówek

Wydział Turystyki i Rekreacji UG Pomiechówek Informacja Parku Dolina Wkry i turystyki

tel.: + 48 22 765 2735, FB Park Dolina Wkry

e-mail: turystyka@pomiechówek.pl

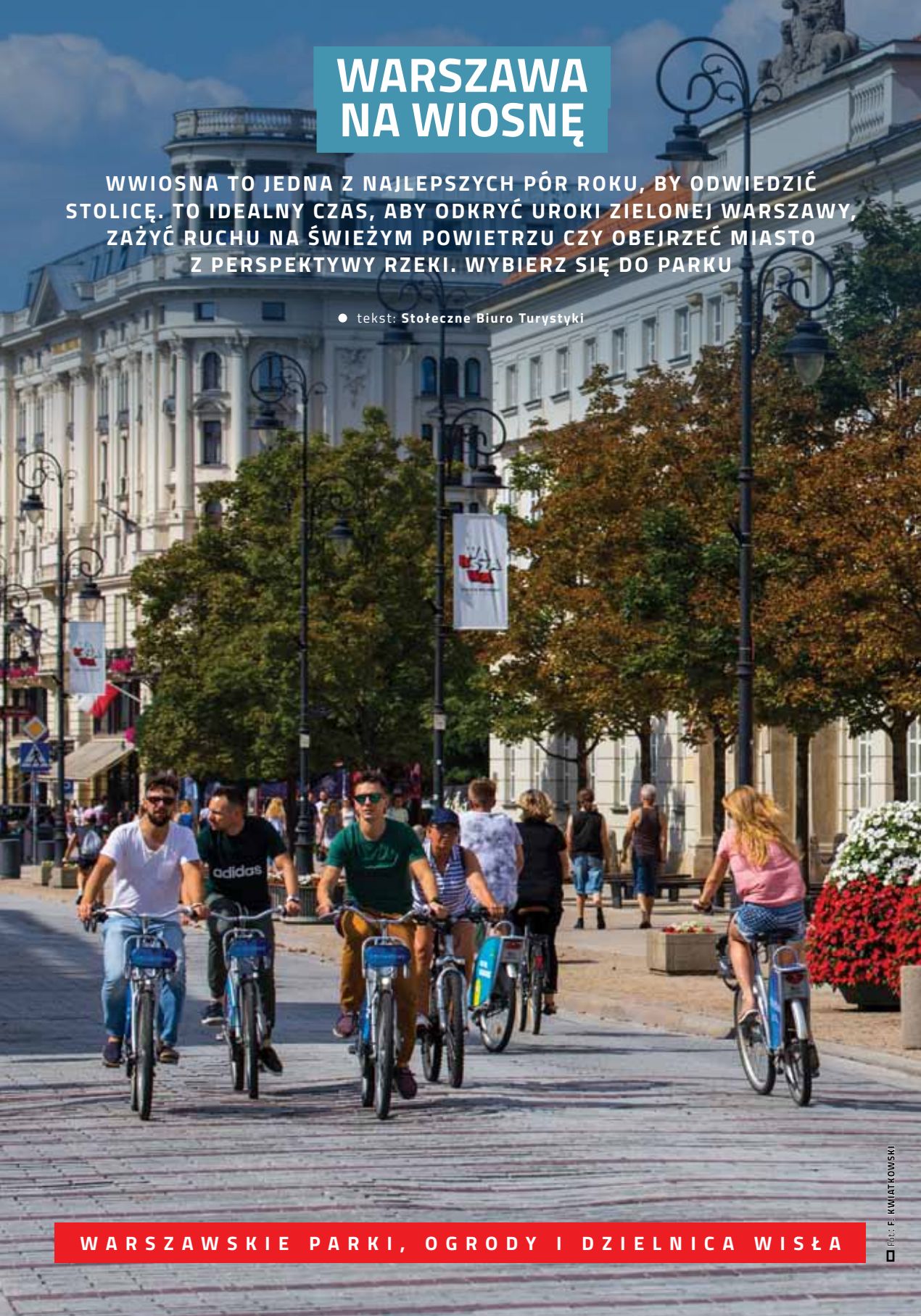
<https://dolinawkry.pomiechówek.pl>

www.pomiechówek.pl

WARSZAWA NA WIOSNĘ

WWIOSNA TO JEDNA Z NAJLEPSZYCH PÓR ROKU, BY ODWIEDZIĆ STOLICĘ. TO IDEALNY CZAS, ABY ODKRYĆ UROKI ZIELONEJ WARSZAWY, ZAŻYĆ RUCHU NA ŚWIEŻYM POWIETRZU CZY OBEJRZEĆ MIASTO Z PERSPEKTYWY RZEKI. WYBIERZ SIĘ DO PARKU

• tekst: Stołeczne Biuro Turystyki

WARSZAWSKIE PARKI, OGRODY I DZIELNICA WISŁA

Niemal $\frac{1}{4}$ powierzchni miasta zajmuje zieleń. Znajdziesz tu ogólnodostępne historyczne ogrody, zaciszne parki, skwery, ogrody botaniczne i ... fragment prawdziwej puszczy.

W Łazienkach Królewskich, letniej rezydencji ostatniego króla Polski, zobaczysz jak przyroda budzi się do życia, nakarmisz wiewiórkę lub zrobisz sobie zdjęcie z jednym z miejscowych pawów. W ogrodach Zamku Królewskiego czekają fontanny i labirynty z wysokich na 6 metrów żywopłotów. Czy wiesz, że znajdują się one w miejscu, w którym kilkaset lat temu płynęła Wisła? Koniecznie odwiedź też ogrody Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie. Może akurat trafisz na czas, w którym kwitną tam magnolie? Te piękne kwiaty oraz setki innych roślin z wielu egzotycznych krajów świata spotkasz również w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Na pewno spodoba Ci się też ogród dachowy BUW, podzielony na kilka części różniących się formą, kolorem i zapachem.

ROWEREM PO MIEŚCIE

Setki kilometrów dróg rowerowych oraz sieć samoobsługowych wypożyczalni Veturilo pozwolą Ci dotrzeć do atrakcji turystycznych, a przy okazji spalić zbędne kalorie. Możesz skorzystać z popularnych szlaków rowerowych biegnących wzdłuż brzegów Wisły. Szlak Wisły po lewej stronie rzeki prowadzi bulwami. Jadąc nim mijasz Multimedialny Park Fontann, Bibliotekę Uniwersytetu Warszawskiego czy uwielbiane przez dzieciaki Centrum Nauki Kopernik. Po drodze możesz zatrzymać się przy pomniku Syrenki, a w sezonie również w jednym z klubów. Kontynuując jazdę na południe dotrzesz do rezydencji królew-

skich – Łazienek Królewskich i Wilanowa. Szlak Słoneczny po prawej stronie będzie wśród półdzikich lasów obok naturalnych plaż. Szybko zapomnisz tu, że jesteś w środku miasta, a przy odrobinie szczęścia zobaczysz kormorana lub czapkę. Jeśli planowanie nie jest Twoją mocną stroną, wybierz się na grupowe, rowerowe zwiedzanie z przewodnikiem. W kilka godzin zobaczysz atrakcje stolicy, poznasz ich historię i ciekawostki. Rower otrzymasz w cenie wycieczki.

Z PERSPEKTYWY RZeki

Od maja zaczynają odbywać się regularne rejsy po Wiśle. Możliwości jest sporo: od tradycyjnych płaskodennych łodzi, przez zabytkowy statek mieszczący kilkadziesiąt osób na pokładzie, po komfortowe katamarany i gondole. Jeśli szukasz mocniejszych wrażeń, możesz też wynająć motorówkę. Jednostki cumują w wielu miejscach, głównie po lewej stronie Wisły. Zainteresowani mogą też skorzystać z mobilnych wypożyczalni kajaków albo wybrać się na całodzienny rejs do Sierocka. Statek „Zefir” kursuje w weekendy i zabiera na pokład ponad stu pasażerów, z których każdy ma zagwarantowane zadaszone miejsce siedzące. Trasa prowadzi kilkunastokilometrowym Kanałem Żerańskim, którego historia sięga XVII wieku.

Niezależnie od tego, na co się zdecydujesz, z pewnością pokochasz Warszawę w wiosennej odsłonie.

Warszawska Informacja Turystyczna

Pałac Kultury i Nauki, plac Defilad 1, 00-901 Warszawa
<http://www.go2warsaw.pl>

/go2warsaw

MAJÓWKA W WARSZAWIE

W PIERWSZYCH DNIACH MAJA W WARSZAWIE ROZPOCZYNA SIĘ SEZON LETNI. RESTAURACJE I KAWIARNIE OTWIERAJĄ OGRÓDKI NA ŚWIEŻYM POWIETRZU, A KOLEJNE WEEKENDY PRZYNOSZĄ EDYCJE POPULARNYCH IMPREZ I FESTIWALI. TO DOSKONAŁY CZAS NA ODKRYCIE WARSZAWSKIEJ SCENY KULINARNEJ, ORAZ SPRÓBOWANIE DAŃ LOKALNEJ I MIĘDZYNARODOWEJ KUCHNI.

● tekst: Stołeczne Biuro Turystyki

STOŁECZNE MUZEA, FESTIWALE I TARGI KULINARNE

JAK CO ROKU

W położonym u stóp Starego Miasta Multimedialnym Parku Fontann zaczynają tryskać fontanny. W piątkowe i sobotnie wieczory można tu obejrzeć spektakularne pokazy światła, dźwięku i wody. W połowie miesiąca setki warszawskich galerii, muzeów i innych instytucji otwiera swoje podwoje podczas Nocy Muzeów. Możesz je wtedy odwiedzić za darmo, a także wejść do miejsc niedostępnych na co dzień. Jeśli lubisz eksperymenty, wybierz się na Piknik Naukowy, największą taką imprezę plenerową w Europie, podczas której kilkaset instytucji badawczych i uczelni prezentuje osiągnięcia współczesnych uczonych. W Łazienkach Królewskich co niedzielę wybitni pianiści z całego świata koncertują na żywo w ramach recitali chopinowskich – najstarszej imprezy cyklicznej w Warszawie.

ZWIEDŹ CZASOWĄ WYSTAWĘ

Od 23 kwietnia w Muzeum Narodowym możesz obejrzeć kolekcję 14 dzieł słynnego Marca Chagalla, jednego z największych artystów XX wieku. Powstałe w latach 60. i 70. XX wieku przedstawiają sceny ze Starego Testamentu, pary zakochanych, bukiety kwiatów i zwierzęta. W Zamku Królewskim w Warszawie gości perła europejskiego malarstwa – Madonna z Dzieciątkiem Paola Uccella, jednego z najznamienitszych przedstawicieli włoskiego quattrocenta. W Muzeum Archidiecezji Warszawskiej prezentowanych jest kilkadziesiąt obrazów Zdzisława Beksińskiego. Pochodzą z różnych okresów twórczości artysty ale wszystkie prezentują niepowtarzalne wizje malarskie, które jednym się podobają, dla innych są wstrząsające. Jeśli wolisz nieco lżejszą tematykę

wybierz się do Muzeum Polin. Na wystawie „Od kuchni. Żydowska kultura kulinarna” poznasz charakterystyczne potrawy kuchni żydowskiej, ich sposób przyrządzania, pochodzenie i znaczenie.

ODKRYJ SMAKI STOLICY

Od maja masz okazję aby przekonać się, jak smakuje jeżdżenie w warszawskim plenerze. Na organizowanych w weekendy targach śniadaniowych spróbujesz regionalnych specjałów, potraw autorskich i produktów z ekologicznych upraw. Targ kulinarny Slow Market na bulwarach wiślanych serwuje dania z różnych stron świata, słodkości i naturalne napoje. Jeśli chcesz poczuć się jak warszawiak, wybierz się do jednej z restauracji albo knajpek na każdą kieszeń. Najwięcej tego typu lokali czeka na Ciebie w centrum miasta, na Starej Pradze oraz na Saskiej Kępie. Tradycyjne polskie dania znajdziesz w okolicach Starego Miasta i ulicy Nowy Świat oraz w barach mlecznych, słynących z przyjaznych cen i domowego jeżdżenia. Dziesiątki modnych restauracji i barów znajdziesz w Hali Koszyki, Hali Gwardii, zrewitalizowanej Elektrowni Powiśle czy Centrum Praskim Koneser.

Wiosenna wycieczka do Warszawy z pewnością pozostanie na długo w Twojej pamięci.

Warszawska Informacja Turystyczna

Pałac Kultury i Nauki, plac Defilad 1, 00-901 Warszawa
<http://www.go2warsaw.pl>

/go2warsaw

MAZO czas

przewodnik po Mazowszu